

คำสั่ง

คดีหมายเลขดำที่ ลต ๑๖ /๒๕๕๑

คดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๗๗ /๒๕๕๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๓ เดือน กรกฎาคม ๒๕๕๒

ความ เลือกลง

ระหว่าง	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ร้อง
	ร้อยตรีภิรมย์ แสงเมือง ที่ ๑	
	นายเจริญ แลสันกลาง ที่ ๒	
	นายชุมพล ตูย์เต็มวงศ์ ที่ ๓	
	นายอุบลรัตน์ นวลบุตดี ที่ ๔	
	นายชูศักดิ์ จีปนวน ที่ ๕	
	นายนิรันดร์ ชมภูแก้ว ที่ ๖	
นายทวี ดุงาม ที่ ๗	ผู้คัดค้าน	

เรื่อง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ขอให้มีการเลือกตั้งใหม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ประกาศให้มีการเลือกตั้ง

/นายก

- ๒ -

นายกเทศมนตรีตำบลเกาะคา และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคาในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๑
ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๕ เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา เขตเลือกตั้งที่ ๑
ส่วนผู้คัดค้านที่ ๖ และที่ ๗ เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา
เขตเลือกตั้งที่ ๒ ผู้คัดค้านทั้งเจ็ดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๗
เมษายน ๒๕๕๑ ต่อมานางสาวเพ็ญภักดิ์ รัตนคำฟู ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลเกาะคา
หมายเลข ๒ นายประกอบ สีสุวรรณ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา
เขตเลือกตั้งที่ ๑ หมายเลข ๕ และนายนิรุทธิ์ ปัญญาดี ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล
ตำบลเกาะคา เขตเลือกตั้งที่ ๒ หมายเลข ๘ ยื่นคำร้องคัดค้านว่าการเลือกตั้งดังกล่าวมิได้เป็นไป
โดยสุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ร้องทำการสืบสวนสอบสวนแล้วได้ความว่า ผู้คัดค้านทั้งเจ็ดจัดเลี้ยง
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา ที่บ้านของผู้คัดค้านที่ ๖
เลขที่ ๔๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลศาลา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
เวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา ที่บ้านของนายนิคมศักดิ์ ต้นติวุฒิปกรณ์ เลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๗
ตำบลศาลา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา
ที่บ้านของผู้คัดค้านที่ ๒ เลขที่ ๖๕/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลศาลา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา ที่บ้านของผู้คัดค้านที่ ๓ เลขที่ ๓๕๐/๒

/หมู่ ๑๑

- ๓ -

หมู่ ๑๑ ตำบลท่าผา อำเภอเกาะกา จังหวัดลำปาง และเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๗ นาฬิกา ที่บ้านเลขที่ ๒๒๓ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลท่าผา อำเภอเกาะกา จังหวัดลำปาง นางฟองคำ พุทธสอน ตัวแทน (หัวหน้า) ของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๕ ให้เงินจำนวน ๑,๔๐๐ บาท แก่นางชวน ดันเต เพื่อจูงใจให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๕ การกระทำของผู้คัดค้านทั้งเจ็ดดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงเป็นเหตุให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะกา เขตเลือกตั้งที่ ๑ และที่ ๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านทั้งเจ็ดมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ขอให้มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะกา เขตเลือกตั้งที่ ๑ จำนวน ๕ คน และเขตเลือกตั้งที่ ๒ จำนวน ๒ คน ใหม่ แทนผู้คัดค้านทั้งเจ็ด และมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านทั้งเจ็ด

ผู้คัดค้านทั้งเจ็ดยื่นคำคัดค้านว่า การที่ผู้คัดค้านทั้งเจ็ดจัดประชุมเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ที่บ้านของผู้คัดค้านที่ ๖ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ที่บ้านของนายนิคมศักดิ์ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ที่บ้านของผู้คัดค้านที่ ๒ และเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ที่บ้านของผู้คัดค้านที่ ๓ ก็เพื่อปรึกษาหารือกันภายในกลุ่มและกล่าวนโยบายการพัฒนาบ้านเมือง โดยช่วยกันเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น หลังจากนั้นผู้คัดค้านทั้งเจ็ด

/ร่วมรับประทาน

- ๔ -

ร่วมรับประทานอาหารกันเองภายในกลุ่มและทีมงาน ซึ่งมีได้จัดเลี้ยงเพื่อจูงใจให้ชาวบ้านหรือประชาชนโดยทั่วไปให้ลงคะแนนแก่ผู้คัดค้านทั้งเจ็ด ผู้คัดค้านทั้งเจ็ดไม่รู้จักนางฟองคำเป็นการส่วนตัว นางฟองคำไม่มีความสัมพันธ์ใด ๆ กับผู้คัดค้านทั้งเจ็ดในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา ขอให้ยกคำร้อง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ได้สอบสวนและตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้แย้งกันฟังได้ว่า ผู้ร้องจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๑ แทนชุดเดิมซึ่งครบวาระ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ โดยประกาศผลการเลือกตั้งในวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๑ มีผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๕ ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา เขตเลือกตั้งที่ ๑ ส่วนผู้คัดค้านที่ ๖ และที่ ๗ ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา เขตเลือกตั้งที่ ๒ ก่อนวันเลือกตั้งผู้คัดค้านทั้งเจ็ดกับพวกจัดให้มีการประชุมและเลี้ยงอาหารกันรวม ๔ ครั้ง คือเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา ที่บ้านของผู้คัดค้านที่ ๖ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา ที่บ้านนายนิคมศักดิ์ ตันติวุฒิปกรณ์ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา ที่บ้านของผู้คัดค้านที่ ๒ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา ที่บ้านของผู้คัดค้านที่ ๓ มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกว่า ตามวันเวลาและสถานที่ข้างต้น

/ผู้คัดค้าน

- ๕ -

ผู้คัดค้านทั้งเจ็ดจัดเลี้ยงผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อจูงใจให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้านทั้งเจ็ดหรือไม่
กรณีวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้ร้องมีบันทึกคำพยานของนายฟอง พรหมมา และนายรัช ช้อนสุข
ยืนยันว่า พยานทั้งสองไปที่บ้านของผู้คัดค้านที่ ๖ ตามที่ได้รับเชิญ และร่วมรับประทานอาหาร
อาหารกับชาวบ้านคนอื่น ๆ ผู้คัดค้านที่ ๖ แนะนำตัวผู้สมัครกลุ่มคนเกาะคาและพูดว่า "ขอฝากฝัง
กลุ่มคนเกาะคาด้วยเนื้อ" กรณีวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้ร้องมีบันทึกคำพยานของ
นายสมหมาย ไคร์ครวญยืนยันว่า นายนิยมศักดิ์เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งกลุ่มคนเกาะคาเชิญพยาน
ไปร่วมรับประทานอาหารเย็นที่บ้าน เมื่อไปถึงพยานเห็นชาวบ้านมาร่วมงานประมาณ ๓๐ คน
มีการแจกคู่มือนโยบายของกลุ่มคนเกาะคาแก่ผู้มาร่วมงาน ผู้คัดค้านที่ ๖ แนะนำตัวผู้สมัคร
กลุ่มคนเกาะคาและพูดว่า "นายกเก่าทำคืออยู่แล้ว แต่จะขอดีกว่า" ในงานมีการจัดเลี้ยงอาหาร สุรา
น้ำอัดลม น้ำเปล่า กรณีวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้ร้องมีบันทึกคำพยานของนายบุญมา สักดิ์สิทธิ์
และนายสุคำ เมาริยืนยันว่า พยานทั้งสองได้รับเชิญให้ไปร่วมรับประทานอาหารที่บ้านของ
ผู้คัดค้านที่ ๒ ในงานมีอาหาร เบียร์ น้ำอัดลม น้ำเปล่า มีผู้คัดค้านที่ ๖ กล่าวแนะนำตัวผู้สมัคร
กลุ่มคนเกาะคา และพูดว่า "ขอฝากฝังผู้สมัครกลุ่มคนเกาะคาด้วยเนื้อ" และกรณีวันที่ ๗
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้ร้องมีบันทึกคำพยานของนายเกรียงศักดิ์ เสาเทพยืนยันว่าพยานเดินทาง
ไปที่บ้านของนางสุกาน มโนวรรณ มารดาของภริยาพยานซึ่งอยู่ติดกับบ้านของผู้คัดค้านที่ ๓

/กรีนเวลา

- ๖ -

ครั้นเวลาประมาณ ๑๘.๔๕ นาฬิกา เห็นชาวบ้านเดินทางมาที่บ้านของผู้คัดค้านที่ ๓ และมีการจัดเลี้ยงอาหาร น้ำอัดลมและน้ำเปล่าแก่ผู้มาร่วมงาน บันทึกคำพยานทั้งหมดดังกล่าวมีรายละเอียดสอดคล้องต้องกันกับถ้อยคำของพยานทั้งหมดที่ให้ปากคำไว้ต่อคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนของผู้ร้อง นอกจากนี้ผู้ร้องยังมีหลักฐานบันทึกถ้อยคำของผู้คัดค้านทั้งเจ็ดที่ให้ไว้ต่อคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนของผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยผู้คัดค้านทั้งเจ็ดยอมรับว่าการประชุมทั้ง ๔ ครั้งดังกล่าว มีการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา มีการแถลงนโยบายและเลี้ยงอาหารชาวบ้านเพื่อเป็นการต้อนรับและแสดงความมีน้ำใจที่ชาวบ้านเสียสละเวลามาร่วมงาน ซึ่งเจือสมกับคำพยานของผู้ร้องข้างต้น ส่วนที่ผู้คัดค้านทั้งเจ็ดเสนอบันทึกคำพยานของผู้คัดค้านทั้งเจ็ดและพยานอื่นยืนยันว่า การจัดเลี้ยงดังกล่าวเป็นการรับประทานอาหารร่วมกันระหว่างผู้คัดค้านทั้งเจ็ดกับทีมงาน ขัดแย้งกับถ้อยคำของผู้คัดค้านทั้งเจ็ดที่ให้ไว้ต่อคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนของผู้ร้องดังกล่าว จึงไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานของผู้ร้องได้ กรณีจึงมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้คัดค้านทั้งเจ็ดซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา เขตเลือกตั้งที่ ๑ และที่ ๒ ร่วมกันจัดเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่มแก่ชาวบ้านซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวันเวลาและสถานที่ข้างต้นรวม ๔ ครั้ง ตามคำร้องจริง พฤติการณ์ของผู้คัดค้านที่ ๖ ที่กล่าวแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

/กลุ่มคนเกาะคา

- ๓ -

กลุ่มคนเกาะคาทั้งหมดซึ่งรวมถึงผู้คัดค้านทั้งเจ็ดด้วย และแถลงนโยบายของกลุ่มนั้น ย่อมสื่อ
แสดงให้เห็นว่า การจัดเลี้ยงดังกล่าวเป็นการกระทำเพื่อหาเสียงและจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลง
คะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครในกลุ่มของตนเข้าไปเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา ซึ่งเป็น
การกระทำภายใน ๖๐ วัน ก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง อันเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา ๕๗ (๔) วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๕ มีผลทำให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา เขตเลือกตั้งที่ ๑ และที่ ๒
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๗ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ตามคำร้องของผู้ร้อง

ส่วนปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า นางฟองคำ พุทธสอน เป็นตัวแทน (หัวคะแนน)
ของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๕ ให้เงินแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อจูงใจให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้าน
ที่ ๑ ถึงที่ ๕ หรือไม่ ได้ความจากบันทึกคำพยานผู้ร้องปากนางชาน ดันเต และนายไชยา ดันเต ว่า
เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑ นาฬิกา นางฟองคำให้เงินจำนวน ๑,๔๐๐ บาท แก่นางชาน
เพื่อไปช่วยลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ฝ่ายผู้คัดค้าน และได้ความจากบันทึกคำพยานของนางผ่องศรี หลวงจันทร์ ว่า
นางฟองคำมีความสนิทสนมกับนายเสน่ห์ แก้วมาลัย ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลเกาะคา
กลุ่มคนเกาะคา เห็นว่า ผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานยืนยันว่า นางฟองคำเกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๕ ใดๆ
ทั้งตามบันทึกถ้อยคำที่นางชานกับนายไชยาให้ไว้ต่อคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนของผู้ร้อง

/ก็ขัดแย้งกัน

- ๘ -

ก็ขัดแย้งกัน กล่าวคือ นางชวนให้ถ้อยคำเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ว่า นางชวนมอบเงินจำนวน ๑,๔๐๐ บาท ที่ได้รับจากนางฟองคำให้แก่ นายไชยสาหมิ แต่ นายไชยกลับให้ถ้อยคำเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๑ ว่า นางชวนใช้เงินดังกล่าวหมดแล้ว นายไชยต้องนำเงินส่วนตัวจำนวน ๑,๔๐๐ บาท เป็นหลักฐานในการแจ้งความ แต่ต่อมาวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑ นางชวนให้ถ้อยคำเพิ่มเติมอีกว่า เงินจำนวน ๑,๔๐๐ บาท ดังกล่าวนำไปใช้จ่ายหมดแล้วก็ตาม แสดงให้เห็นว่า นางชวนให้ถ้อยคำไม่อยู่กับร่องกับรอย ประกอบกับพยานหลักฐานของผู้ร้องไม่ปรากฏว่ามีมูลเหตุชักจูงอะไรที่นางฟองคำจะต้องให้เงินจำนวน ๑,๔๐๐ บาท แก่นางชวนเพื่อให้เลือกผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๕ และไม่ปรากฏว่านางฟองคำมีความสัมพันธ์กับผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๕ หรือเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งแต่อย่างใด แม้จะได้ความจากคำพยานปากนางฟองศรีว่านางฟองคำมีความสนิทสนมกับนายเสนห์ ก็ไม่ได้เป็นข้อบ่งชี้ว่านางฟองคำต้องเป็นตัวแทนหรือหัวคะแนนของนายเสนห์ อันจะเชื่อมโยงมาถึงผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๕ ด้วย กรณีจึงยังไม่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า นางฟองคำเป็นตัวแทน (หัวคะแนน) ของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๕ หรือเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งจนต้องกระทำการเพื่อจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๕ ปัญหาว่านางฟองคำให้เงินจำนวน ๑,๔๐๐ บาท แก่นางชวนหรือไม่ จึงไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะถึงอย่างไรข้อเท็จจริงก็ฟังไม่ได้ว่ามีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายตามคำร้องในส่วนนี้

/อาศัยอำนาจ

- ๘ -

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓๕ วรรคสอง และวรรคท้าย ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านทั้งเจ็ด มีกำหนดเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่มิคำสั่ง และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา เขตเลือกตั้งที่ ๑ จำนวน ๕ คน และเขตเลือกตั้งที่ ๒ จำนวน ๒ คน ใหม่ แทนผู้คัดค้านทั้งเจ็ด.

นายวิเศษ นิมกุล

นายพิชัย นิลทองคำ

นายกำปนาท วงษ์นรา

ศิริพร/พิมพ์/ทาน